

DŽINI; I OSTALI

Zilhad Ključanin

▣

- Moj život je završio uzdahnu ne bez žala.
- Živio sam šestotina godina. Tačno toliko.
- Onda je sve ovo uzalud - reče jedan.
- Nije uzalud, pogledaj onu svjetinu.

Sa brdašca se mogla vidjeti nepregledna svjetina. Na velikom polju. Na polju koje se nije vidjelo - od svjetine.

- A šta je nama činiti? - upita drugi.
- Krenite. Nađite ljude koji će povesti one tamo. Oni čekaju. I jedni i drugi.
- Nije mi jasno - reče ipak treći - hranili smo te kostima - nakon pogleda na polje - najsvetijim kostima.

- Kostiju jesu ljekovite - reče on - ali mi živimo toliko, šesto do sedamsto godina. A moje je predodređeno: rođen sam 29. 8. 1389.

- Danas je 29. 8. 1989. - nije rekao niko.

▣

Predvečer
na vrata tekije u Travniku
neko je

pokucao.
1989.
29. 8.

Derviši su završavali večernji zikr. Čuli su kucanje, ali im se ono učinilo kao bilo koja smetnja spolja, pa su ga propustili kroz tunel za nepotrebne stvari. Takav tunel, u zikru.

Šejh je

ipak

prekinuo obred.

- Otvorite. To je ruka kojoj se mora otvoriti - rekao je.

Neznanac je ušao i bez riječi sjeo u sredinu kruga koji su već napravili.

- Upravo dolazim sa Gazimestana - rekao je.

- Vođa im je umro - rekao je.

- Izabrali su novog - rekao je.

- I krenuli su - rekao je.

- Da traže zle ljude - rekao je.

- Kakvi su i sami - rekao je ogorčeno šejh.

- Sazovite Noćno vijeće, i pošaljite naše - rekao je.

- Da traže dobre i odvažne - nije rekao niko.

- Naravno.

Samo je jedan mladi derviš upitao:

- A ima li kod njih dobrih? - mladenački, i ljutito.

- Ima, naravno - rekao je šejh. - Samo su ovaj put pobijedili zli.

▣

Nedžad K. 1989. godine došao je u T. na ljetni odmor. Radio je u Švicarskoj kao nogometni trener niželigaškog kluba. Nije se razlikovao od toga nogometnoga svijeta: veseljak, koji je život osjećao više do pasa nego od pasa. U noći 29. na 30. 8. usnio je san:

Karta Bosne i Hercegovine.

Na sjeveru: veliki broj ljudi, na čelima im plamte ocila.

U sredini: manji broj ljudi, na čelima im tinjaju mjesec i zvijezda.

Ljude sa sjevera predvodi ogroman čovjek. U ruci drži sablju. Ide od sjevera prema jugu, i ubija svakog kome se na čelu nazire mjesec i zvijezda.

- Ubij ga! - naređuje neko Nedžad K. Nedžad ne vidi onog ko mu naređuje, ali mu vjeruje. Itekako vjeruje. U snu.

- Nemam oružja! - kaže Nedžad K.

- Nabavi ga!

I Nedžad K se budi. Žurno se sprema, i odlazi u grad. Čvrsto riješen da nabavi bilo kakvo oružje.

▣

- Ti si jedan od tih - reče mu treći, smiješeći se, prijazno i dobrohotno

a on je

samo svratio u kafanu da popije kafu, dobro poznatu kafanu, onu kraj mosta, da razmisli od koga da kupi oružje, tek je na mostu pomislio da on ustvari i ne zna gdje bi kupio oružje, i kakvo, pa je svratio u tu kafanu da razmisli, unutra je sjedilo sedam ljudi, svi su ličili jedan drugom kao sunce suncu, on je sjeo među njih, i jedan je rekao:

- Dobro došao, Nedžade, upravo tebe čekamo,

drugi je objasnio da će u Bosni uskoro početi rat, da se traže dobri i odvažni ljudi.

Nedžad K. im je vjerovao.

Nije ništa pitao.

Oni su mu rekli gdje će naći oružje.

- Kad počne rat, idi u Travnik - rekli su.

Nedžad K. se nije vratio u Švicarsku.

Sedmoricu iz kafane nikad više nije vidio.

▣

- Jeste - rekao je šejh iz Fojnice - čim dođu na Pale, počinju drugu priču.

- Do tada - rekao je šejh iz Blagaja - usta su im puna Bosne.

- I Carington, i Owen, Stoltenberg, i McKenzie... - rekao je šejh iz Sarajeva. - Svi!

- Postavili smo odbranu kako smo znali - rekao je ponovo. - Zašto oni za sada pobjeđuju, nije teško, složiti ćete se, objasniti. Zlo je u početku uvijek jače, zar ne? Ali, sada su nam najgori neprijatelji ovi što dolaze iz svijeta.

- To nije teško objasniti - rekao je šejh iz Travnika. - Moji su otkrili sljedeće - drugi su ga prvo upitno, zatim s pažnjom gledali - na Palama se skupilo povećano društvo mistika i vračara iz cijelog pravoslavnog svijeta. Oni, tako da kažem, obrađuju ove sa zapada.

- Pa, šta da radimo?

- Pošaljimo im na megdan naše najbolje - rekao je.

▣

Sredinom 1995. godine u Bosni je na ratnoj vagi tas sa dobrim počeo pretežati tas sa zlim.

Nedžad K. je na čelu brigade ušao u svoju T.

Nakon rata, vratio se svome starom poslu: počeo je trenirati momke iz T. u zonskoj ligi.

Ponekad bi svratio u kafanu kod mosta. Tu bi popio kafu, pročitao vijesti sa sportske strane dnevnih novina, i odlazio.

“Nema ih?”

“Nema.”

Hvala Bogu. Hvala Bogu?